

TER ONDERTEKENING

Aan de Minister van Economische Zaken en Klimaat

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

Auteur

[Redacted]

Datum

23 april 2024

Kenmerk

DGBI / 52879647

RT 0000063683

Kopie aan

Bijlage(n)

1

nota

PwC rapport inzake Financiering van Transities en
Innovatie

Parafenroute

[Redacted signature area]

Aanleiding

Recente aandacht voor het financieren van transities en innovatie hebben aanleiding gegeven tot het uitvoeren van een onderzoek. PwC heeft in opdracht van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK) in kaart gebracht welke knelpunten en oplossingsrichtingen er bestaan bij het financieren van innovatieve en traditionele mkb-bedrijven met een innovatieve vinding of verduurzamingsambities. Het onderzoek is opgeleverd op 23 april 2024. Met bijgaande brief biedt u het rapport aan de Tweede Kamer aan zonder kabinetsreactie. Inzichten uit het rapport worden benut ten behoeve van het Interdepartementaal beleidsonderzoek bedrijfsfinanciering (IBO).

Advies

U kunt akkoord gaan met verzending van bijgaande Kamerbrief aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- Het onderzoek van PwC bestaat uit een marktvraag onderzoek, een casusonderzoek, een internationale vergelijking van nationale investeringsinstellingen (NPBI's) en een staatssteun en begrotingsregels onderzoek.
- De kern van het rapport bestaat uit de knelpuntenanalyse en oplossingsrichtingen die zich richten op drie type doelgroepen, te weten innovatief mkb, transitiebedrijven en breed mkb. De knelpunten en oplossingsrichtingen zijn gebaseerd op vijf archetypes (bedrijven met een financieringsbehoefte). De resultaten zijn getoetst tijdens een aantal (bestuurlijke) stakeholdersessies.
- De uitkomsten van het onderzoek worden benut voor het IBO bedrijfsfinanciering. IBO's zijn ambtelijke onderzoeken die onafhankelijk van de politiek worden uitgevoerd. Het IBO bedrijfsfinanciering wordt

Ontvangen BBR

uitgevoerd door een werkgroep waar o.a. EZK en FIN in vertegenwoordigd zijn.

Kenmerk
DGBI / 58807437

Toelichting

PwC onderzoek

- Knelpunten waardoor financiering voor transitie, innovatie en het mkb niet volledig tot stand komt zijn in kaart gebracht op basis van bestaande onderzoeken en aangevuld met inzichten uit ca. 60 interviews met ondernemers, financiers en andere stakeholders. Hierbij is gekeken naar de karakteristieken van de vraag (bv. technologische en marktrisico's, looptijd en omvang van de financiering) en naar de mogelijkheden van het huidige financieringsaanbod om deze risico's te adresseren.
- De kern van de resultaten van de knelpuntenanalyse bestaat uit vijf veelvoorkomende financieringsvragen/knelpunten:
  - Er zijn onvoldoende (aanbieders van) risicokapitaal voor bedrijven die inzetten op grootschalige capaciteit voor een nieuwe technologie in een bestaande markt;
  - Innovatieve startups in nieuwe ecosystemen met een onzeker toekomstig rendement, indien het gewenst is dit ecosysteem te ontwikkelen;
  - Gevestigde grote bedrijven die willen verduurzamen maar te maken hebben met onzekerheid van toekomstig beleid en een eventuele onrendabele top;
  - 'Traditionele' mkb'ers die willen verduurzamen en/of digitaliseren waarbij de vraag niet past binnen het bestaande gestandaardiseerd aanbod;
  - Innovatieve mkb'ers met groeiambitie die willen vernieuwen maar te maken hebben met hoge transactie- of informatiekosten bij financiers.
- Ten aanzien van transitiefinanciering adviseert PwC de bestaande financieringsmarkt te verdiepen, *assessment* diensten te ontwikkelen, de toeleiding tot financiering te vergemakkelijken en in te zetten op flankeren beleid. Voor de knelpunten voor breed mkb staat centraal het verdiepen van de bestaande financieringsmarkt (verlagen/compenseren van transactiekosten voor financiers), het verbeteren van toeleiding tot financiering (centraliseren van advies en ondersteuning) en het verbreden van het financieringsinstrumentarium.
- De resultaten uit dit onderzoeksrapport zullen worden ingebracht voor het IBO.

IBO bedrijfsfinanciering

- Het IBO maakt gebruik van diverse bronnen (expertise werkgroep leden, literatuuronderzoek, interviews) voor haar analyse van de Nederlandse bedrijfsfinancieringsmarkt. Het PwC rapport wordt ook als bron gebruikt.
- Het IBO zal naar verwachting voor het zomerreces worden opgeleverd. In juni vindt de afronding plaats en zal MFIN u het IBO opsturen met de vraag deze binnen 14 dagen met de Kamer te delen. Dit zal nog zonder

kabinetsreactie zijn. De inhoudelijke kabinetsreactie volgt normaliter binnen 8 weken (reces niet meegenomen) maar bij een demissionaire status zal de kabinetsreactie worden doorgeschoven naar een volgend kabinet. De reactie zal dus pas na het zomerreces volgen.

Kenmerk
DGBI / 58807437